

تکرار اشتباهات لفظی رئیسی، بر تصمیم‌گیری‌های او اثری منفی برجای می‌گذارد

اعتماد نوشت: از زمان رسانه‌ای شدن فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی ابراهیم ریسی شاهد رصد نمونه‌های متعددی از رفتارها و اظهاراتی بوده‌ایم که در فرهنگ عامه با عنوان گاف یا سوتی شناخته می‌شوند.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، انتظار این بود که به تدریج تعداد این رفتارها و اظهارات کاهش یابد، اما شواهد نشان می‌دهد این روند همچنان ادامه دارد.

جناح‌های مختلف سیاسی ممکن است تفسیرهای متفاوتی از این مساله داشته باشند و حتی جناح‌های رقیب سیاسی از آن برای تحقیر جناح مقابل خود بهره بگیرند. رسانه‌ها نیز ممکن است برای بالا بردن مخاطب خود، به این سوتی‌ها رنگ و لعاب طنز و شوخی بدهند. اما واقعیت این است که تأثیرات بازتاب رسانه‌ای سوتی‌ها بر شخصیت روحی و روانی خود سیاستمدار می‌تواند به حدی سنگین باشد که بر تصمیم‌گیری‌های او اثری منفی برجای بگذارد.

از طرف دیگر رییس‌جمهور شخصیتی حقوقی و متعلق به کل نظام است و سوتی‌های او در بیشتر رسانه‌های جهانی و بین‌المللی بازتاب می‌یابد. بر این اساس لازم است مشاوران رسانه‌ای رییس‌جمهور با تجزیه و تحلیل دقیق رفتارها و اظهارات پیشین ایشان، مسیر درستی را برای فعالیت‌های رسانه‌ای او انتخاب و آن را به دقت کنترل کنند.

گاف‌ها و سوتی‌ها در دنیای سیاست فقط اختصاص به ایران و ابراهیم ریسی ندارد، بلکه در دیگر مناطق دنیا هر روز در جریان است. «جان بروکشایر تامپسون»، نظریه‌پرداز اجتماعی رسانه‌ها اشاره دارد که ریگان از روسای جمهوری آمریکا و دن کوئیل (Dan Quayle) از سیاستمداران سابق آمریکا استعداد عجیبی در گاف دادن داشتند. در این میان تیم رسانه‌ای ریگان به سرپرستی دو نظریه‌پرداز به نام‌های مایکل دیور (Michael Deaver) و دیوید گرگن (David Gergen) تلاش کردند تا ریگان را از مساله گاف و سوتی دور نگه دارند.

گرگن «نظریه برق‌گیر» را در این باب مطرح کرد. برق‌گیر اشاره به این داشت که برای در امان نگه داشتن رییس‌جمهور از برق رسانه‌ها و آسیب‌های رویت‌پذیری رسانه‌ای لازم است افراد دیگری سپر بلا بشوند. دیور و گرگن فرصت‌های ریگان را برای ظاهر شدن در برابر رسانه‌ها افزایش دادند اما از سوی دیگر حلقه کنترل بر پیرامون رییس‌جمهور را تنگ گرفته و سعی کردند فرصت‌های فراخوانده شدن او را برای بیان اظهاراتی که سر منشا گاف بود، محدود سازند.

اجازه بدهید با ذکر دو نمونه با الهام از نظریه دیور-گرگن درباره شیوه‌های کنترل فعالیت رسانه‌ای ریسی به عنوان رییس‌جمهور ایران بیشتر تامل کنیم. رییس‌جمهور در اجلاس سران سازمان همکاری‌های شانگهای، سخنرانی خود را از روی متنی که کارشناسان برایش نوشته بودند، ایراد کرد. نحوه قرائت متن توسط ریسی برای یک فرد عادی هم مشخص می‌کرد که این متن را دیگران برایش نوشته‌اند. البته این کار متداول است و معمولاً در اینچنین اجلاسی، متن مکتوب سخنرانی توسط متخصصان، تنظیم و توسط خود فرد ویرایش می‌شود.

اما غلط‌های فاحش او در قرائت متن نشان می‌داد که او بر مفاهیم متن تسلطی ندارد. در این مورد، مشاوران او از چند روز قبل، باید از او می‌خواستند که متن را چند بار بخواند و حتی از تمرین خواندن متن و شبیه‌سازی اجلاس سران توسط او فیلم گرفته و تجزیه و تحلیل و اشتباهات را به او یادآوری می‌کردند.

یا در نمونه‌ای دیگر در مراسم استقبال حضور او در فرودگاه شیراز، وقتی دختر بچه‌ای پس از معرفی خود متنی را خواند، او دوباره نام دختر بچه را از او سوال و فراموش کرد که او نامش را لحظاتی پیش گفته بود!

هرچند این‌گونه مسائل ممکن است برای دیگر افراد هم در زندگی رخ بدهد، اما درباره سیاستمداران می‌تواند سر منشا سوتی و دردسر باشد. در این مورد چون این مراسم به صورت زنده از تلویزیون پخش می‌شد کار چندان از دست مشاوران رسانه‌ای ساخته نبود. بر این مبنا با توجه به موارد مشابه بهتر است با الهام از نظریه برق‌گیر دیور-گرگن، مشاوران رسانه‌ای رویت‌پذیری در اینچنین برنامه‌هایی را کاهش دهند؛ اما برای جبران از ویدیوهای ضبط شده که به همه جوانب آن کنترل وجود دارد و بازبینی شده است، بهره بگیرند. مشاوران رسانه‌ای باید به ریسی یادآوری کنند که از حواشی در سخنرانی پرهیز و تا حد امکان از روی نوشته صحبت کند. آرامش او را حفظ کنند و حتی شیوه‌های تسلط کلامی و مدیریت پاسخگویی را به او یاد بدهند. اما نکته آخر اینکه، سوتی، سوتی می‌آورد. معنی این جمله آن است که وقتی سیاستمداری سوتی بدهد اعتماد به نفس خود را به تدریج از دست خواهد داد و باز هم در جایی دیگر سوتی خواهد داد. عین تیم والیبال که وقتی چند امتیاز پشت سر هم از دست می‌دهد با باختن اعتماد به نفس، بازی را از کف خواهد داد. در این مواقع، مربی باید وقت استراحت بگیرد و با گفت‌وگو و ارایه راهکار این روند را متوقف کند.